

Mate ŠIMUNDIĆ

Prežihova 13, SLO-62000 Maribor

NEPOZNATA OSOBNA IMENA DIJELA ISTOČNE HERCEGOVINE U POPISU 1475.-1477.

Dati popis uglavnom donosi muška osobna imena, rijetko koje žensko, te svega nekoliko prezimena. Turci se služazu patronimikom, stoga su svoj obrazac primijenili i na hrvatske prilike. Pisahu: Dragić sin Vukoja, Milanko sin Radašina. I tako ostaše neposvjedočena domaća prezimena, što je velika šteta. U raspravi biva oko osamdeset osobnih imena. U obzir su došla ona, kojih nije u Akademijinu Rječniku hrvatskoga ili srpskoga jezika. Svakomu je imenu određeno značenje (etimologija), i to na usporednoj osnovi, hrvatskoj i slavenskoj. Prilagani su srodnii ekonimi, stanoviti horonimi, oronimi i hidronimi.

II.

U dvogodišnjem razdoblju, označenu u naslovu, turska je vlast popisala muško stanovništvo u Hercegovini. Napomenuti je kako se granice ondašnje Hercegovine ne podudaraju svagdje s međama današnje Hercegovine. Podatci dotičnoga popisa objavljeni su u knjizi *Poimenični popis sandžaka vilajeta Hercegovina* (u daljem sadržaju *Poimenični popis*). Uredio ga Ahmed S. Aličić, izdao Orijentalni institut u Sarajevu 1985. Naša su imena, rijetka prezimena te ostali podatci pisani arapskim pismom. Budući da to pismo nije prilagođeno našemu jeziku, potrebno je puno umijeća i snalažljivosti da bi se riječi točno pročitale. Uz ostalo mora se poznavati i staro imenarstvo u nas. Zadovoljno ističem da je pripadnik veoma uspješno obavio čitav posao. Po koji manji propust ne može mu se pripisati u grijeh. Poimenični je popis svakako najsustavniji i najbogatiji imenskim podatcima na domaćem tlu do početka XVIII. st. U njemu je nanizano nekoliko tisuća osobnih imena; pravom je njihovom riznicom. Sigurno se može uzeti kao *pars pro toto* našega imenarstva XV. stoljeća. Slika je potpuno jasna: više od 90% imena bijaše domaćega (slavenskoga) izvora.

Turci uvedoše prezime tek u našem stoljeću. Razumljivo je stoga da su način svojega imenovanja primijenili i na ovdješnje stanje, što će reći kako zanemariše domaća prezimena. U objašnjenu odnosno dodatcima katkada uniješ i prezime pored osobnog imena. I to rijetko, iznimno. Ta jednostavna formula izgleda ovako: Vukas sin Pribila, Radoje njegov brat, Radmijo sin Pribića, Radalko sin Miladina, Miladin sin Krajke, Vukašin sin Božidara. Nađe se i veoma rijetko žensko ime, i to u prigodi kada je mati udovicom te njezino ime biva mjesto muževa.

U raspravu su ušla osobna imena prvoga poglavlja *Poimenična popisa* naslovljena »Hasovi njegove ekselencije cara u vilajetu Hercegovini« (str. 3-13). U njoj su: pazar Čajniče, selo Bučje u općini Goražde, selo Kluščići (možda sadašnji Gluščići), Mrkojič (danас Mrkojevići u okolini Goražda), Gnojnice jugoistočno od Mostara, Kržava (vjerojatno selo što je u pljevaljskoj općini), Ponikve (sada Donje i Gornje Ponikve u čajničkome kraju), Radešine, Dubočani (u konjičkoj općini), selo Knežluk (odavna ne postoji), Vrhopolje (nema ga, steralo se u Gornjoj Drežnici), Rabina južno od Nevesinja.

Uzeta su osobna imena kojih nije u velikome povjesnom Rječniku hrvatskoga ili srpskoga jezika (Zagreb, 1888.-1976.), niti u mojoj kartoteci otkrivenih starih imena. Ovaj se rječnik obično zove Akademijin rječnik ili još kraće ARJ. Kako starost jednoga imena, tj. vrijeme njegove potvrde ima svakako značajnu vrijednost, obuhvaćena su ovdje i stanovita poznata, ona što su zapisana kasnije. Odlučilo je dakle prvenstvo njihova zapisivanja, starost.

Određeno je značenje svakoga imena. Radi veće sigurnosti i preglednosti u stanovitim slučajevima posizah za srodnim imenima iz ostalih slavenskih jezika. Redovito su dodavana domaća prezimena i ekonimi izvedeni od istoga korijenskog morfema od kojega je poteklo osobno ime. K tomu i istokorjenita stara imena.

S obzirom na podrijetlo izloženih osobnih imena, golema je većina domaćih (slavenskih). Ovdje ih je usve oko 200. Njih desetak je biblijskih, odnosno latinskih, grčkih. Abecednim redom slijede ova:

ALE / ALO i ALEČKO. — Otac Alečko pribilježen je dva puta u popisnici sela Knežluka, i to: Vukić sin Alečka, Vučihna sin Alečka (str. 10). Alečko je izведен od Ale / Alo, skraćenice, uz pomoć suf. morfema -ečko. Stvoren je od Aleksandar ili Aleksij. Oba su grč. izvora. Aleksandar < Aléxandrios – koji brani ljude, složena od aléxō – braniti, odbijati i anēr, gen. andrós – čovjek, muž; junak. Aleksij < Aléxios – koji brani. Od aléxō – braniti, odbijati.

Imena Aleksandar i Aleksij nema u Poimeničnu popisu. U Akademijinu je rječniku navedeno kako je u nas Aleksandar najranije potvrđen u XVI. st. kao Aleksanđer, poslije pak Aleksandar i Aleksandro. Aleksij u XIII.

Ale / Alo bivaju kraćenjem i od Alija, međutim naslovljeni su oblici stariji, mogahu postati jedino od Aleksandar i Aleksij.

Uz njih su prezimena Alečković, Aleksa, Aleksandar, Aleksander, Aleksandrić, Aleksandrinović, Aleksandrović, Aleksi, Aleksić, Aleksijev, Aleksijević, Aleksin, Alekšević, Alekšić. Između Niša i Paraćina prostire se gradić Aleksinac, u Lici je Aleksinica.

BABIĆ. — U Kržavi bilo je nastanjeno nekoliko desetina ljudi. Zadnji je na popisu Radić sin Babića (8). Osobno ime Babić umanjenicom je od Babo koji posta kraćenjem od Babonjeg. Obliku Babo dodan je suf. morfem -ić (uspor. Čehić, Gljivić, Granić, Hrastić, Ljubić, Milić, Putić, Sladić, Vladić, Zubić). Babonjeg je složen od kor. morfema im. bab -a i njeg -a (uspor. scsl. něga – naslada). Zabilježen je Babonjeg 1218. Babo bi potvrđen prilikom istoga popisa u Mostarskoj nahiji. Ime Baba susreće se u polj., češ. i ukr. jeziku, brus. je Babič. Stara je slov. složenica Zababerad, polj. Baberad, Babierad i Babirad. U Deč. hrisovuljama (1330.) nahodi se Babota i Babuњc.

Naša prezimena jesu Babac, Babača, Babaček, Babačić, Bababakić, Baban, Babčec, Babec, Babetić, Babičević, Babić, Babnik i dr. I ekonimi: Babičko u niškome kraju, Babići u užičkome, također u Potkozarju u Bosni, Babin Kal leži u okolini Pirotu, pri Dubrovniku Babin Kuk, u Lici Babin Potok, u županjskome kotaru Babina Greda, u valjevskome Babina Luka, nedaleko Hrv. Kostajnice Babina Rijeka, Babinec kod Varaždina. U XIV. st. pribilježen je top. Babac u Crmnici u Crnoj Gori.

BALAT. — Carskim posjedom bi selo Vrhopolje. Nije ga, a na njegovu je mjestu današnja Gornja Drežnica. Zaključujući prema broju popisanih muških glava, Vrhopolje bijaše veće selo. Njegovim je stanovnikom Vuko sin Balata (12). Osob. ime Balat postalo je skraćivanjem od Balislav, kao što i Bala, Balajin, Balan, Balaš, Bale, Balen, Baleta, Balica, Balin, Balko, Baloj, Balosin, Balša, Baluš, Balja, Baljko. Složenica Balislav < Bajislav promjenom j - 1 > 1 - 1. Bajislav je složen od imper. baji, bajiti – raspravljati i slav -a. Kor. morfemu Bal- pridodan je suf. -at (uspor. Bobat, Bulat, Milat, Radat, Stamat).

Ovdje su i prezimena Balač, Balačić, Balaj, Balajić, Balak, Balan, Balas, Balen, Balenović, Baletić, Balić, Balinović, Bališ, Balko, Balković, Balkovski i dr. U okolici grada Niša stere se selo Balajinac i Baličevac, kod Despotovca Balajnac, u knjaževačkome kraju Balanovac, u bijeljinskome Balatun, kraj Rovinja i Prijepolja bivaju Balići, u glinskome kotaru Balinac, na Kosovu Balince, Balinci blizu Voćina, Balinovac je četvrt grada Mostara, potom u Prokuplju te kraj Vranja, Balosave su nedaleko Nikšića te Rožaja, Baljevac u trebinjskome okolju, obreno - vačkome, bihaćkome i u blizini Kraljeva, Baljkovac u kragujevačkom okružju i dr.

BARE / BARO i BARČIĆ. — U ARj priložen je podatak da su skraćenice Bare / Baro Bartuo od XVI. stoljeća, a Barčić prezimenom XVIII. st. K tomu se dodaje kako »primjer nije pouzdan, jer se može čitati i Brčić. Nikolu Barčića. Norini 86. Stanko Barčić. Rat 349.«.

Na carskom imutku oko Čajniča bijaše nastanjen Brajak sin Barčića (3). Osob. ime Barčić poteklo je od Bare / Baro i suf. morfema -čić (uspor. andelčić, bubreščić, golupčić, obraščić, roščić, ubruščić, trbuščić). Bartuo / Bartul < tal. Bartolo, promjenom o > u, < Bartolomeo. Ovo od lat. Bartholomaeus < grč. Bartholomaos < aram. bar Tolmay – Tolmajev sin. Od bar – sin i talmáy, tolmáy – hrabar, srčan.

U okolici Slav. Broda nalazi se selo Bartolovci, kod Varaždina Bartolovec i Bartolovečki Trnovec, blizu Ogulina su Bartolovići, na crnogorskoj obali Bartula, Bartulići nedaleko Motovuna, na Krku je Barušić, uz Buzet Barušići. Prezimena su Barac, Barač, Barać, Barak, Baraković, Baranović, Barčić, Barešić, Baretić, Baretinčić, Baričević, Barić, Barićev, Barišec, Barišić, Barković, Barlović, Barović, Bartolec, Bartolić, Bartulić, Bartulović.

BATRIŠA. — Iz Kržave je i Veselin sin Batriše (8). U Akademijinu rječniku biva osob. ime i prezime Batrić, znani su u XIV. st. Rečeno je: »Postanjem od imena koje ne dolazi a koje bi glasilo batar, od kor. bha, udariti, biti, značenjem kao ubojnik, junak, hrabar.«. Malo je dalje donijeto ime Batro, što je nađeno u nar. pjesmi. S njime, začudo, nije povezana umanjenica Batrić. Slijede potom riječi batriti, bativ, bativac, bativiti, bativost i sl. Imena Batrić, Batro i Batriša izvedena su od kor. morfema batr -iti – hrabriti. Batriša dodavanjem suf. morfema -iša (uspor. Beriša, Budiša, Drobliša, Hodiša, Ladiša, Pudiša, Vladiša, Vukiša). Glag. batriti je od mađ. bátor – hrabar, riječi iz stor. bagatur – junak, od perz. bahadūr, ova od hind. bahādur, također junak < sind. bhaga-dhara – držeći, posjedujući sreću, obilje, bogatstvo i dhara- od dhārāyati – držanje, posjedovanje, podupiranje. Njemu se pretpostavlja dher(ē) – držati, podupirati.

Ovdje su prezimena Batričević, Bator, Batorek, Batori, Batory, potom Butor, Butorac, Butorajac, Butorajec, Butorec, Butorić, Butorović, Butrica, Butrić, Butrović te Buturac, Buturajac, Buturajec, Buturić. Sela Batrina nahodi se u novo-gradiškome kotaru, Batrovci u Šidskome.

BERISAV. — Oblik Berisav < Berislav gubitkom l. Inače se Berisav nalazi u *Srpskim pomenicima od XV – XVIII veka* S. Novakovića. Primjer iz čajničkoga kraja ipak je stariji. U popisu biva Berisav sin Dragula (3). Berislav je sastavljen od imper. beri, brati te kor. morfema slav -a. S njime su Beridrag, Berigoj i Berimir. U slavenskim su jezicima: bug. Berimir, Berislav, Berigoj te Bera, ž.,

Berčo, Berko, Bero, polj. *Bierzyław te Biera, Bierko, Bierusz, Bierzeta, luž. Berislav, češ. Beřek, Beřiš, Berka, Berún.

Također su prezimena Ber, Bera, Berač, Berać, Beraja, Berak, Beraković, Beran, Beranek, Beranić, Beranović, Beranja, Beras, Berčak, Berček, Berec, Berečić, Berek, Beres, Bereš, Berisaljić, Berisavljević, Berislaljić, Berislavić, Beronić, Beroš, Berošević, Berović, Beršinić i dr. Ekonomi: Berak u vukovarskoj općini, Beran-selo u ivangradskoj, Beranje u požarevačkoj, Berčinac u niškoj, u knjaževačkoj okolini Berčinovac, Berek kod Bjelovara i Bos. Gradiške, Beretinec blizu Varaždina, Berezce, Berić i Berivojce na Kosovu, Beri i Berislavci kraj Podgorice, Berilovci nedaleko Pirotu, u XIV. st. bijahu potvrđeni Berilovci u prizrenskoj okolini, u Imotskoj je krajini Berinovac, Berisalići su pokraj Olova, Berislavec kod Zeline, Berkasovo u kraju oko Šida i dr. – v. Bogisav.

BIHA, BIHOVA i BIOVA. — Izvadak iz popisnoga lista sela Vrhpola glasi doslovce: Radojko sin Grudaša, udovica Biova, ima Radonja sin baštinu (11). Ovomu dodajem podatak iz AR:

»**BIOVIČINO SELO**, n. selo u Dalmaciji blizu Kistanja. Report. dal. gdje će biti pogreška 'Biovičino selo'.«.

U Imeniku mesta (Beograd, 1960.) upisano je Biovičino Selo. Smatram kako valja uzeti oblik iz Akademijina rječnika kao točno ubilježen u svoje doba. Njime je potvrđeno osobno ime Biovica, od njega je prid. Biovičino.

Osobno ime Biova < Bihova zamukivanjem glasa h, isto od Biha koja je odmilicom od Bijela, tj. poimenjena prid. bijela. Kor. morfemu Bi- priključen je suf. -ha (uspor. Kavha, Ruha te muš. Biho, Braho, Deho, Raho). Okrnjku Bi- dan je suf. morfem -ova (uspor. Gostova).

U XIV. st. u Polimlju bi gradić Bihov, po njemu se danas imenuje šire područje. Selo Bihovo leži u trebinjskoj općini, na zapadnome prostoru Imotske krajine Biorine. Mislim kako ovdje pripada i ekon. Bihać, grad u Bosni, što se najranije spominje u XV. st.

Mogu ovamo ići prez. Bihar i Bihel.

BIK i BIKO. — Stjepko sin Bike (4) bi kmetom na čajničkome posjedu. Otac se dakle imenovaše Biko. U Šibeniku je zabilježeno osob. ime Bik (očuvano u prez. Bičić, tj. mali bik) 1588. Dosta ranije, 1293. Bak u Čazmi. Imenica bik (uspor. scsl. bykъ) u prijevojnome je stupnju s bak. (Pretpostavlja joj se psl. bъkъ) Ime Biko odmilicom je od Bik. Još je u psl. bilo ime Bykъ, u srp. ispravi XVI. st. dode Bikovac. Staro ukr. je Bikъ, brus. Byk, češ. Býček i Byk.

U nas su prezimena Bičić, Bik, Bikani, Bikane, Bikčević, Bikeš, Bikešić, Biketa, Bikić, Bikov, Bikovšek, Bikšić te Bak, Bakac, Bakač, Bakaj, Bakajić,

Bakaš, Bakek, Bakela, Bakota, Bakotić, Bakula i dr. U okolici je Kikinde selo Bikač, Bikinja u požarevačkome kraju, u varaždinskome Bikovec, kod Subotice je Bikovo. U Lici u XVI. st. bilo je selo Bičina, blizu Skradina su Bičine.

BISTAR / BISTRI i BISTRICA. — Između inih podložnika na čajničkome dobru čita se i Vuk sin Bistrice (4). Zaključilo bi se kako je Bistrica žen. ime. Budući da su u popisnicama tek iznimno ženske osobe, to je ovdje Bistrica muš. ime. Bistrica je umanjenicom osnovnih oblika Bistar / Bistri, dakle poimenjena pridjeva.

Žen. ime Bistra nalazi se u *Srpskim pomenicima XV - XVIII veka*. Selo Bistra u okolici grada Zagreba spomenuto je u XIII. st., danas je na njegovu tlu Gornja Bistra. Kod Bosilegrada leži Bistar, Bistarac Donji i Gornji u tuzlanskome kotaru, Bistrac u samoborskome, Bistrač u sisačkome, oko Zaprešića su Bistranska Poljanica, Bistranski Ivanec, Bistranski Novaki i Bistransko Bukovje, na Kosovu Bistražin, kraj Negotina Bistrenici, Bistrica blizu Leskovca, Lazarevca, Nove Varoši, Pod. Slatine, Jajca, Fojnice i dr., Bistrik je dijelom grada Sarajeva, Bistrinci u valpovačkoj općini.

Prezimena su Bister, Bistre, Bistrica, Bistrican, Bistricki, Bistričan, Bistričić, Bistrički, Bistić, Bistrović.

Makedonsko je ime Bistra i Bistrica, bug. Bistrica, Bistro i Bistrъo.

BJELOJ / BJELOJE. — A. Aličić pročita: Vladko sin Beloja, radohna sin Beloja, te Pobrovac sin Beloja (4). Bio je kmetom na čajničkome imanju. Kako je taj kraj (i)jekavski, ime treba čitati Bjeloj / Bjeloje. Stvoreno je kraćenjem od Bjelimir, Bjeloslav gdje je prvim članom prid. bijel (uspor. scsl. бѣлъ). Kor. morfemu Bjel- dodat je suf. -oj/-oje (uspor. Baloje, Beroj, Črnoj, Hodoje, Jeroje, Laloje, Obroj, Radinoj, Rastoje, Taloje). Ili je izведен neposredno od prid. bijel. S njime su Bijela, Bijelka, Bijelša, Bjela, m., Bjeladin, Bjelajica, Bjelčen, Bjelhan, Bjelen, Bjeloš, Bjelota, Bjeluš, Bjelja, m., Bjeljak i dr. te prezimena Bijelac, Bijeličić, Bijele, Bijelica, Bijelić, Bijelović, Bijeljac, Bijeljak te Bjelac, Bjelačić, Bjelač, Bjeladinović, Bjelajac, Bjelajec, Bjelanović, Bjelić, Bjelinić, Bjelobrk, Bjelošević, Bjelušić, Bjeljević.

Ekonimi su: Bijela u Boki Kotorskoj, kraj Daruvara, Brčkoga, Jablanice, Konjica, Višegrada, blizu Vareša je Bijelo Borje, u Crnoj Gori te tuzlanskome kotaru je Bijelo Polje, Bijeljani pokraj Bileće, Bijeljina u sjeveroistočnoj Bosni, Bjelaj u okolici Bos. Petrovca, Bjelajce u blizini Mrkonjić-Grada, Bjelajci kraj Pakraca, Bos. Dubice i Višegrada, Bjelaševina u nikšićkoj i pljevaljskoj okolici, Bjelovar u Hrvatskoj, Bjelušine pri Goraždu i dr.

BLAJO i BLAJKA / BLAJKO. — Za njih su dvije potvrde, i to: Stjepan sin Blajke (4) u čajničkome posjedu te Stjepan sin Blajke (5) u selu Bučju u okolini Goražda. Gen. Blajke biva od nom. Blajka / Blajko izvedena od Blajo, odmilice imena Blagoj. Blagoj je od prid. blag i suf. morfema -oj. Više je odmiličkih skraćenica što nastaju s pomoću suf. morfema -jo, npr. Brajo, Cvejo, Čejo, Dijo, Rujo, Vijo, Vlajo, Vujo, Žijo.

Ovdje je mjesto prezimenima Blaga, Blagaj, BLAGAJAC, BLAGAJIĆ, Blagan, BlAGANIĆ, Blagar, Blagaš, Blagdan, Blagdanić, Blagdanović, Blagić, Blago, Blagoj, Blagojević, Blagonić, Blagović, Blagus, Blagušević te Blaić, Blajić, I ekonimi: Blagaj kraj D. Vakufa, Kupresa te Mostara, Blagaj Japra i Blagaj Rijeka u prijedorškome kraju, Blagaje u pećkome, Blagojev Kamen u požarevačkome, Blagojevići u blizini Goražda, Blagorodovac pokraj Daruvara, u sarajevskom okružju Blagovac, u zagrebačkome Blaguša.

BOB i BOBOVAC. — U Mostarskoj nahiji u doba ovoga popisa našla se imena Bobat i Bobeta. Monumenta serbica donije iz XIII. st. imena Bobaja i Boboš. U ARj su prez. Bobaljević (XIV. st.) i Bobanić (XVI.). Evo i natkunice o osnovnome imenu:

»BOBE, Bobeta, m. ime muško XIV vijeka. Između rječnika samo u Daničićevu (3, 556). Bobe. /.../ isporedi Bobaja, Bobanić, Bobešanov, Bobešić, Bobetić, Bobičić, Bobić, Bobojevci. – Postanjem je hyp. od imena koje samo ne dolazi, a koje može biti od kor. bab, nadimati se, prsnuti, praskati, zujati, isporedi boboniti, bobotati.«.

Radi potpunosti valja reći kako se ovaj praie. korijen piše bhab. Od njega je i im. bob (= faba, vicia faba) i njezina izvedenica bob -a – malo što okruglo, koštica u voću.

Popisni list čajničkog imanja ima podložnike Radiča sina Bobovca i Dobrašina sina Bobovca (3). Bobovac potječe od oblika Bob i suf. morfema -ov(a)c (usp. Bilovac, Borovac, Hrastovac, Ljubovac, Milovac, Mirovac, Srdovac).

Knežina zvana Bobani bi u okolici Trebinja u XVI. st., u jajačkome kraju dižu se ruševine tvrđave Bobas, u Bosni je i ruševina grada Bobovca. Selo Bobare stere se kraj N. Gradiške i Tešnja, Bobetino Brdo je u bijeljinskom kotaru, Bobići u užičkome, u vinkovačkome Bobota, pokraj Kruševca Bobote, Bobovica u mostarskome kraju.

BOBUŠT. — Ime Bobušt nadeno je u popisu ljudstva sela Bučja. Tu piše: Radohna sin Bobušta (5). Oblik Bobušt izведен je od im. bob i suf. morfema -ušt. Ni u jednoj našoj gramatici ne nalazi se suf. -ušt. Gramatičarima ne bi dostupno naslovljeno ime, međutim predviđahu im. kreljuš / krljuš koja biva od krēlje –

škrge, brenke. Držim kako je suf. morfem -uština (u primjerima babuština, baruština, goruština, koruština, magluština, ognjuština, ribuština, vatuština, vrućuština) složen od -ušt i -ina. Bilo kako bilo, ovime je osnažen suf. morfem -ušt. – V. Bobovac.

BOGAŠIN. — Pribilježeno je u Akademijinu rječniku:

»BOGAŠINOVIĆ, m. prezime, od imena Bogašin, koje samo ne dolazi. XVII. vijeka. P. T. Bogašinović, Beča grada okruženje. 6. Jelu Bogašinovića. A. Kačić, kor. 452.«.

Potvrda je u popisnici čajničkoga posjeda gdje su: Vukić sin Stopala, Radenko njegov brat, Bogašin njegov sin (3) i Bogašin sin Dubca (4). Bogašin je potekao od Bogaš dodavanjem suf. morfema -in. Isti je učinjen kraćenjem od Bogdan, Bogdaslav, Bogislav, Bogobojša, Bogomil, Bogomir, Bogoslav. S njime su Boga, m., Bogan, Bogar, Bogaš, Bogavac, Bogavče, Bogdaš, Bogdavac, Bogešila, Bogeta, Bogilo, Begin, Bogiša, Boglo, Bogo, Bogoj, Bogoš, Bogul, Bogulin, Bogun, Boguta i dr.

Bogonosna su imena u svima slav. jezicima. Mak. i bug. jesu Bogomil, Bogomir, Bogoslav, ukr. Bogdanъ, Bogdarъ, Bogomol, Boguslav, rus. Bogdan, Bogoljubivij, Boguslav, češ. Bogočaja, Bogoslava, Bogumila, Bohodar, Bohumir, polj. Bogodar, Bogumił, Bogusława, slov. Bogomir i Bogumila.

Prezimena su Bogačev, Bogad, Bogadek, Bogančić, Bogat, Bogatin, Bogavc, Bogetić, Bogić, Bogičević, Bogina, Bogišić, Boglić, Bogoč, Bogojević, Bogosanović, Bogović, Bogunović i dr. Bogičeve je selo u križevačkoj okolici, Bogačice u sjeničkoj, Bogaji i Bogajići u Crnoj Gori, Bogaljevići kod Čajniča, Bogatić u Mačvi te pokraj Valjeva i Šibenika, blizu Obrovca dođe Bogatnik, u niškome i vranjskome kraju Bogdanovac, u tivatskome, višegradskome i bilećkom Bogdašići i dr.

BOGISAV i BOGISLAV. — Oblik Bogosav ušao je u ispravu XIV. stoljeća, a Bogisav u popisnicu sela Striževa gdje стоји: Vučihna sin Bogisava (11). Bogisav ishodi od nepotvrđena Bogislav nakon ispadanja l. Složen je od im. bog i slav -a. Ovamo su još Bogdan, Bogdasa, Bogisal i dr. Valja spomenuti kako je Bogoslav također posvjedočen u XIV. st.

Prezimena su Slavček, Slavčev, Slavčić, Slavec, Slavečki, Slavek, Slavetić, Slavic, Slavica, Slaviček, Slavičić, Slavić, Slavik, Slavin, Slavina, Slavinac, Slavinec, Slavinić, Slavković, Slavliček, Slavnić, Slavnović, Slavnjac, Slavodić, Slavojević, Slavuj, Slavujević i dr. U samoborskome kraju je selo Slava Gora, u fočanskome i pazinskom Slavčići, u jastrebarskome Slavetić, blizu Banje Luke Slavičkaj, Slavin u vareškoj okolici, u tuzlanskoj Slavinovići, Slavkovići u konji-

čkoj, Slavljevići u sarajevskom okrugu, kod Trebinja Slavogostići, Slavujevac pokraj Vranja i dr. – V. Bogašin.

BOGUŠ. — Akademijin rječnik šturo predstavlja ime:

»BOGUŠIN, m. ime muško. XIV. vijeka. glasnik II. 12, 28, 30.«.

Začudo, nije tvrdnje kako je stvoren od oblika Boguš. Moglo se to barem pretpostaviti. Boguš je ubilježen na popisnici čajničkoga imutka: Jovašin sin Boguša (5). Postao je kraćenjem od Bogdan, Bogdasal, Bogisal i dr. Njihova je prva sastavnica im. bog kojoj je ovdje pridodan suf. morfem -ūš (uspor. Biluš, Bratuš, Goluš, Gramuš, Kokuš, Ljubuš, Njeguš, Sebuš, Vranuš). – V. Bogašin.

BOJAŠ. — I Vukilja sin Bojaša (4) posvjedočen je među kmetovima čajničkoga posjeda. Srodna su mu stara imena Boja, m. i ž., Bojadin, Bojak, Bojan, Bojana, Bojče, Bojčeta, Bojčin, Bojeta, Bojic, Bojica, m., Bojin, Bojka, ž., Bojko Bojla, m., Bojo, Bojša, Bojšina. I mak. Bojan, Bojana, Bojanka, Bojče, Bojka, Bojko, Bojna, Bojo, bug. Boil, Bojdan, Bojko, Bojno, Bojo, slov. Bojnoslav, češ. Hrdeboj, Predboj, Seboj, polj. Rozboj, ukr. Bojko. U nas su Bojsal i Bojslav potvrđeni u XVII. st. Oblik Bojaš nastao je od im. boj – bitka, borba te suf. morfema -āš, mogaše i kraćenjem od navedenih složenica (uspor. Bogaš, Bukvaš, Hotaš, Kavaš, Kikaš, Radokaš, Tanaš, Vudraš).

Ulaze ovamo prezimena Bojanić, Bojanović, Bojčetić, Bojčić, Bojetić, Bojičić, Bojić, Bojinović, Bojkić, Bojković, Bojniković, Bojović te ekonimi Bojača nedaleko Svilajnca, Bojačno i Boječno u Hrv. Zagorju, Bojana kod Čazme, Bojanci u Lici u XIV. st., Bojanići u blizini Kolašina i Kalinovika te u Mačvi. U Deč. hrisovuljama (1330.) ubilježene su Bojanovice, u kruševačkoj su okolici Bojince, u bjelopoljskoj u nevesinjskoj Bojišta, Bojna u glinskoj, Bojnik blizu Sarajeva i Leskovca, Bojnikovce kraj Križevaca i dr.

BOLAK. — Također je u čajničkome posjedu i Bolak sin Mrkoja (4). Bolak nastaje kraćenjem od Boleslav i Bolinjeg gdje je prvom sastavnicom komp. bole, dobro ili pak izravno od predočena komparativa uz pomoć suf. morfema -āk.

Stara su imena Bolan, Bolašin, Bolata, Bolčin, Bolica, Bolić, Bolilo, Bolin, Boloje, Bolšin. Poljska su Bolebor, Boleczaj, Boleczest, Bolelut, Bolemir, Bolemysl, Bolesław, češ. Bolebor, Bolečaj, Bolečest, Bolehost, Bolerad, slov. i rus. Boleslava, bug. Boleslav i Bolislav.

Suvremena su prezimena Bolana, Bolanac, Bolanović, Bolar, Bolarić, Bolč, Bolčević, Bolčić, Bole, Bolečević, Bolečić, Bolek, Bolekan, Bolešić, Boletić, Bolić, Bolkovac, Bolkovec, Bolković, Bolonović i dr. Ekonimi: Bolč u križevačkome kotaru, Boleč u beogradskome, Bolesestra u titogradskome, u Srijemu Bolinci u XIV. st.

BOLKO. — Radosav sin Bolke i Milivoj sin Bolke jesu u popisu sela Kržave (8). Dotično je ime stvoreno kraćenjem od Boleslav, Bolinjeg, dakle njihova prvo-ga člana komp. bole, dobro ili neposredno od njega te suf. morfema -ko. — V. Bolak.

BOMAN. — Sada je Boman prezimenom nekolikih obitelji, stvarno proizlazi od osob. imena. Naime stanovaše u Kržavi Milovac sin Bomana (10). Držim kako je Boman < Bonman tako što je skup nm > m. Bonman biva kraćenjem od Bonamir, tj. od Bon- i suf. morfema -man (uspor. Desman, Durman, Garman, Kotroman, Mioman, Radman, Rudman, Strikoman). Isti je skraćen od hibridnog imena složena od Bon < lat. Bonus – dobar i mir. Može biti da je Boman i skraćenicom od lat. Bonaventura, Bonifacius, u kojih je također prvim članom prid. bonus.

Ovdje idu prezimena Bom, Bomić i Bomović. — V. Bonaško.

BONAŠKO. — U Kržavi prebivaše i Radič sin Bonaška (8). Slož. Bonamir potvrđena je 1198. na otoku Krku u latinskoj ispravi kao Bonamirus de Svallo. Dano ime je hibridno. Drugi dio je im. mir, prvi Bon < lat. Bonus – dobar ili je skraćenicom od Bonaventura, Bonifacius, gdje je također navedeni pridjev. Budući da ni jedno od ova dva imena nije navedeno u Poimeničnome popisu, to ostaje Bonamir kao osnovno ime od kojega je kraćenjem potekao Bonaško. Bonaško dakle dođe od Bon- i suf. morfema -aško (uspor. Balaško, Milaško, Vujaško).

Nedaleko gradića Poreča leži selo Bonaci, u zvorničkome kotaru Bonik. Prezimena su Bon, Bona, Bonačić, Bonaja, Bonanić, Bonas, Bonaš, Bonašin, Bonc, Boneković, Bonić, Bonifačić, Boniš, Bonković, Bonomira, Bontek, Bonjšak.

BORADIN. — I ovo je ime iz Kržave. Zabilježeno je: Božidar sin Boradina (7). Ime Boradin izvedeno je od skraćenice Bora / Boro dodatkom suf. morfema -adin (uspor. Bojadin, Bostadin, Miladin, Rusadin, Stojadin, Živadin). Bora / Boro potječe od Borislav te Branibor, Crnobor, Dalibor, Radibor. U navedenih je jedan član kor. morfem bor -iti se.

U mostarskome i šibenskome kraju nahodi se selo Boraja, u ljubuškome Borani, kod Zagreba Borčec, u okolini Travnika Borčani, u predtursko vrijeme u Đakovštini bijahu Borčinovec i Borinovec, u Požeškoj su kotlini Boričevci, Borinac u leskovačkome, uz Vinkovce Borinci. Prezimena: Bora, Borac, Borak, Boras, Borček, Borčić, Borevković, Borić, Borinović, Borišić, Borković, Borojević, Boronić, Borošak, Borovac, Borović, Boršić.

Uz Boradin idu samotvorna imena Boraj, Borajin, Boravac, Borča, Borčin, Borena, Borhan, Borić, Borilo, Borin, Boriš, Borko, Boroj, Boronja, Borovac,

Borša, Boruj. K tomu su stara slov. imena Borigoj, Borižit, Pribibor, Sebibor, Zlebor, mak. Borče, Bore, Borika, Boris, Borisav, Borivoj, bug. Borimir, Boris, Borislav, Borivoj, rus. Boran, Boris, Borisko, Borislav, Boryna, ukr. Borys, Boryslav, polj. Borzygniew, Borzymir, Borzysław, Borzywoj, češ. Bořihněv, Bořislav, Bořivoj.

BORIĆ. — Borić je prez. XIV. st. Pod toč. 3. biva natuknica u Akademijinu rječniku:

»BORIĆ, m. ime muško XIV. vijeka. Samo na jednome mjestu. Lako može biti pogreška u prepisivanju mjesto Bogić, a mogla je pogreška lako postati od tuda što se staro čirilsko g uzelo za r (vidi i kod Boretić, Bokčin). Spom. sr. 1, 31.«.

Popisnica čajničkoga posjeda donosi: Radić sin Borića (4). Borić potječe od Bora / Boro, oblika skraćena od složenica Borislav, Branibor, Crnobor, Dalibor i dr., dodavanjem suf. morfema -ič (uspor. Babić, Čehić, Gljivić, Granić, Hrastić, Ljubić, Milić, Putić, Sladić, Vladić). Prva je odnosno druga sastavnica kor. morfem bor -iti se. — V. Boradin.

BORIŠKO. — Nastao je od oblika Boriš te suf. morfema -ko (uspor. Božnatko, Dobrajko, Grivko, Milko, Miljajko, Živko). Boriš je potvrđen u Šibeniku 1322. Izведен je od Bora / Boro, skraćenice od Borislav, Branibor, Crnobor, Dalibor i dr. Dakle od kor. morfema bor -iti se. — V. Boradin.

BOSTUL. — Selo Bost prostire se u karlovačkome kotaru, drugo u ogulinjskome, Bostakovina je u Bosni u blizini Srebrenice. A osobno ime Bostadin stoji u ispravi XIV. st. Na koncu, Radojko sin Bostula dođe u popisu čajničkoga imanja (4). U svih je uočljiv osn. morfem bost, naoko supiniziran glag. bost -i, stvarno imenica *bost u značenju 'bodljivost, bodenje, bodljavina'. To i stoga jer je glag. bosti (< *bodti) u imenarstvu od XII. st. Naime 1195. pribilježeno je ime Bodač, 1273. Bodić.

Bostul je od osn. morfema bost i suf. -ul (uspor. Bogul, Cvitul, Didul, Dobrul, Kožul, Medul, Miračul, Nogul, Prvul, Tribul, Živul).

Ostrobođ je staro polj. ime.

BOŽELJ i BOŽELJKO. — Bilješke Radalj sin Boželjka te Boželjko sin Radivoja nalaze se u popisnoj listini sela Vrhopolja (11). Oblik Boželjko izведен je od Boželj, ovaj pak skraćivanjem od Boždar, Božidar, Božitjeh. Prvi je njihov sastavak prid. boži – božji. (U imenu Boždar ispašao je i). Kor. morfemu Bož- dan je suf. -elj (uspor. Dragelj, Draželj, Grbelj, Homalj, Kocelj, Postelj, Radelj, Semelj, Žeželj).

K njima pripadaju Boža, m., Božaja, m., Božan, Božana, Bože, Božeta, Božica, m. i ž., Božić, Božičko, Božik, Božika, ž., Božilo, Božin, Božitko, Božlin, Božo, Božoj, Božurin. I prezimena Božac, Božajić, Božak, Božaković, Božanić, Božanković, Božanović, Božanja, Božarić, Boždar, Božec, Božek, Boženić, Božičan, Božiček, Božičević, Božičić, Božičković, Božić, Božičević, Božičković, Božiković, Božinec, Božinović, Božnjak, Božović i dr. U mostarskome je okrugu selo Božanovići, u beogradskome i rudničkome Boždarevac, Boždarević u konjičkoj općini, u požarevačkome je kotaru Boževac, Božići su u okolini grada Sarajeva, Kostajnice, Fojnice i Bihaća, nedaleko Travnika je Božikovac, kod Dervente Božinci, Božinovac u knjaževačkom okružju, Božinjevci u vranjskome, Božjakovina u blizini grada Zagreba, Božuk kod Mohača u Mađarskoj, Božurnja je kod Kragujevca te topličkome kraju.

BOŽETKO. — Akademijin rječnik donosi ime Božeta (XIV. st.). Od njega je Božetko dodavanjem suf. morfema -ko što je na popisu podložnika sela Vrhopolja. Tu je Milojin sin Božetka (11). Božeta nastala kraćenjem od Boždar, Božidar i Božitjeh, odnosno prid. boži – božji, njihova prvoga člana. – V. Boželj.

BOŽNAT, BOŽNATKO i BOŽNI. — Među popisanima čajničkoga posjeda opstoji Božnatko sin Ugljena (3). Ime Božnatko posta od Božnat koje biva od Božni, određena prid. bōžan – bōžna, uz dodavanje suf. morfema -at (uspor. Balat, Bobat, Bulat, Milat, Perat, Radat, Stamat). Prid. božan – božanstven, božanski, božji ishodi od božn̄ *< *bogn̄* (uspor. nabožan, pobožan, ubožan, ubožnik). – V. Boželj.

BOŽOJE. — Prez. Božojević predstavljeno je u Akademijinu rječniku uz dodatak kako je iz XIV. st. Izostaje pak tvrdnja kako je od nepotvrđena osob. imena Božoje. A samo je ime u spisku kmetova iz sela Kržave. Među ostalima je Božoje sin Milobrata (8). Stvoreno je kraćenjem od Boždar, Božidar, Božitjeh, dakle od prid. boži – božji i suf. morfema -oje (uspor. Baloje, Beroje, Hodoje, Jeroje, Miloje, Radoje, Taloje). – V. Boželj.

BOŽUR. — Na listini čajničkoga imutka čita se domaći čovjek Radko sin Božura (4), u selu Kržavi pak Božur sin Vukoja (8). Dato ime biva skraćeno od Boždar, Božidar, Božitjeh, od sastavnice boži – božji te suf. morfema -ür (uspor. Lazur, Mačur, Milur, Mišur, Mirkur). Od njega su ekonimi Božurevac u okolini grada Kruševca te Božurnja kod Kragujevca. – V. Boželj.

BRADAV. — U starijemu imenarstvu nerijetko se susreće im. brada. Od nje su izvođena samotvorna imena, s pomoću nje su stvarane složenice. Evo primjera iz popisnice kmetova čajničkoga imutka: Marko sin Bradava (4). Bradav je skraćen od Bradimir, Miobrad, Pobrad, Radibrad, Vukobrad ili je izведен od kor.

morfema brad -a s pomoću suf. morfema -av (uspor. Budav, Dobrav, Gojav, Kosav, Žiljav). S njime je Bradac, Bradaš, Brade i Bradoj.

Prezimena su Bradac, Bradač, Bradačić, Bradać, Bradanić, Bradanović, Bradar, Bradara, Bradarac, Bradarić, Bradaš, Bradašević, Bradašić, Bradaška, Bradavić, Bradek, Bradešić, Bradetić, Bradica, Bradičić, Bradić, Bradišić, Bradiško, Braditić, Bradošević, Bradušić. Selo je Bradarac u niškom okrugu te blizu Požarevca, na Kosovu Bradeš, kraj Loznice Bradić, kod Maglaja Bradić Donji i Gornji, blizu Konjica je Bradina.

U češ. imenarstvu bivaju Brada i Bradač, bug. Bradislav.

BRASAN. — Usamljeno ovo ime dolazi u podatku Vukić sin Brasana (7), na spisku je kmetova sela Kržave. U ARj je im. braska – mrska, bora, mrežotina, mrština. Zatim slijede: braskast, braskati, braskav, braskotinast, braskotinav. Od braska preko uvećanice braskotina promjenom sk > zg iskrsnula je brazgotina. Stvarno je braska inačicaom izvorna oblika mrska. Dakle: mrska > vraska > braska. Jezikoslovci nijesu složni u pogledu njezina podrijetla, osobno pak smatram da je prae. izvora. Osobno ime Brasan poteče od im. braska > bra -a te suf. morfema -an.

U Mačvi je selo Brasina. U Hrvatskoj su prezimena Brasan i Brasović.

BRATO. — Ime Brato odmilicom je od Bratimir, Bratislav, Bratistrijan, Brativoj, Bratočaj, Bratodruž, Bratonig te Dragobrat, Ljubibrat, Radibrat, Vinubrat, Vukobrat. Dakako, od njihova člana im. brat.

U selu Mrkojiču u popisu je Raško sin Brate (6).

S njime su Brata, Brataj, Bratajin, Bratal, Bratalan, Brate, Bratih, Bratilja, Bratim, Bratiš, Bratkan, Bratkonja, Bratnik, Bratonja, Bratovan, Bratulin, Bratuša i dr. Takoder prezimena Bratac, Bratačić, Brataljanović, Brataljić, Bratanić, Bratanović, Bratec, Bratek, Bratelj, Bratetić, Bratičić, Bratić, Bratković, Bratovčak, Bratulić, Bratuša, Bratuševac i dr.

U okolici Kruševca i Mostara nahodi se selo Bratići, kraj Pirote Bratiševac, u blizini Krapine Bratkovec, u užičkome kotaru Bratiljevo, u karlovačkome Bratovanjci, Bratovčići u Hercegovini, u Makarskome primorju Bratuš i dr.

Iz slov. imenarstva prenosim imena bratrej, Bratrica, Bratanec, Bratina, Bratiša te Trebibrat, bug. Brat, Brataj, Bratan, Bratil, Bratimir, Bratislav, Bratko, mak. Bratan i Bratko, češ. Bratomil, Bratoslava, Bratslav, polj. Bratomil, Bratomir, Milobrat, Sulibrat, Zabrat, Želibrat.

BRATOVAC. — U selu Knežluku kmetovaše Vladko sin Bratovca (10). I Bratovac je došao kraćenjem od Bratimir, Bratislav i Dragobrat, Ljububrat, Radibrat i dr. Dakle od im. brat i suf. morfema -ov(a)c (uspor. Bilovac, Bobovac, Borovac, Hrastovac, Ljubovac, Milovac, Mirovac, Srdovac). — V. Brato.

BRBO. — Dotično ime nema srodnika, ali ih je među prezimenima kakva su Brbanj, Brbat, Brbatović, Brbčić, Brbić, Brblić, Brboleža, Brbor, Brbora, Brborić, Brbot. Imenska potvrda biva u spisku čajničkoga posjeda gdje je Brbo sin Radojka (4). Ime Brbo je od kor. morfema brb -oriti, brb -ositi, brb -ošiti, brb -otati, brb -otiti. Svi su onomatopejskoga podrijetla.

BRITKO. — I ovo je osamljeno ime sa čajničkoga područja. U popisnici je Britko sin Todora (3). Dato je ime stvarno poimenjen sr. rod pridjeva bridak, tj. brktko – oštros, zašiljeno, žestoko, ljuto.

Selo Bridići prostire se u okolici grada Karlovca, Bride kod Titograda. A prezimena jesu Brida, Bridar, Bridi, Bridić.

BUDAV. — Vukosav sin Budava živio je u Kržavi (8). Budav dolazi kraće-njem od Budidrag, Budimer, Budimir, Budisalj, Budislav, Budivoj. Na prvome je mjestu u njih imper. budi, biti. Suf. morfem -av priključen je kor. Bud- (uspor. Bradav, Dobrav, Gojav, Kosav, Žiljav).

Ekonimi su: Budaci pokraj Sarajeva, u ogulinskome su kraju dva sela Budački, u gospičkome Budak, u virovitičkome Budakovac i Budanica, u zagrebačkome Budenci, u Sinjskoj krajini je Budimir, oko Varaždina leži Budinštak i Budislavci, kod Zlatara Budinština, Budišna Ravan u Hercegovini. Prezimena su Buda, Budač, Budački, Budaj, Budak, Budaković, Budan, Budanac, Budanović, Budasov, Budašev, Budek, Budičin, Budić, Budija, Budimirović, Budincić, Budisavljević, Budiša, Budiščak, Budišić, Budišin, Budmah, Budojević i dr.

Uz Budav ide Buda / Bude / Budo, Budac, Budač, Budan, Budanac, Buden, Budil, Budis, Budiš, Budna, Budoj, Budon, Budnja, Budro, Budriš, Budunja, Budur i dr. Češka su Budihost, Budilov, Budimir te Bud, Budek, Budik, Budiš, polj. Bygost, Byrad, ukr. Budimir, Budislav, Budivoj, Budisko, Budjak, mak. Budimir te Buda, Bude, bug. Budimir, Budislav i Budil, Budim, Budin, Budko, Budo.

CRNOJ / CRNOJE. — Kako стоји у ARj, prezime je Crnojević od XIV. st. i nade se u nekoliko isprava. Jasno je da potječe od osob. imena Crnoj / Crnoje, kojega inače nema u dotičnom rječniku, niti se spominje odakle je prezime stvoreno. Ime je potvrđeno u popisu čajničkih podložnika gdje piše: Vukosav sin Crnoja (4). Crnoj / Crnoje biva od prid. crn uz pomoć suf. morfema -oj/-oje ili kraćenjem od Crnevit, Crnoglav, Crnognjev, Crnomir, Crnoslav. Ide uza nj Crnda, Crne, Crneha, Crnel, Crneša, Crneta, Crnota, Crnug, Crnul.

Prid. crn / črn čest je u imenima drugih slav. jezika. Primjerice, slov. Črna, Črne, Črnel, Črni, Črniča, bug. Črъna, Črъnka, češ. Črna, Črnek, Črnhost, Črnidel, Črnobyl, Črnoch, Črnych, Črnyš, polj. Czarnomysł, Czarnotyl, brus. Čornak, Čornok. Čornomysla, Čornyj, Čornjak, ukr. Čornij, Čornyš, Čornobrov, Čornovol, Čornjak, rus. Černek, Černyj, Černysa, Černyj.

Naša su prezimena Crnac, Crnadak, Crnadek, Crnajšek, Crnarić, Crnčan, Crnčar, Crnčević, Crnčić, Crndak, Crndić, Crnec, Crnečić, Crnečki, Crneha, Crnek, Crneković, Crnela, Crnetić, Crnički, Crnić, Crnigović, Crnkić, Crnković, Crnogoj, Crnogatić, Crnjaković, Crnjević i dr. Među mnogim ekonimima jesu Crnac kraj Našica i Livna, pored Kaknja te tri u Hercegovini, Crnaja blizu Banje Luke i kod Cazina, u požarevačkoj okolici Crnajka, u vlasotinačkoj i leposavičkoj Crnatovo, u titogradskoj Crnci, Crnča u blizini Ljubovije, Dervente i Bijelog Polja, Crnetići pri Foči, Crnići kraj Kreševa, Čapljine i Stoca.

ČIMIRAK. — U Krževu bijaše Radivoj sin Čimiraka (8). Budući da je prvi dio očeva imena nejasan sa suvremenoga gledišta, potrebito je izložiti natuknicu iz ARj:

»ČIMATI, čimam, impf. racemos scinis spoliare. Samo u Stulićevu rječniku za koji će biti zlo načinjeno od činkati, koje s promjenom glasa n pred k na m glasi i čimkati.«.

Čimkati pak znači: 'čupkati meso s kosti', a može biti i drugo što s drugoga čega. Samo u Vukovu rječniku, gdje se dodaje, n. p. kuhanu meso.

Infinitiv glagola u naslovljenu imenu moguće glasiti samo čimiti, kako na to upućuje njegov imperativni oblik u samu imenu. Dakle, osobno ime Čimirak složeno je od imper. čimi, čimiti te im. rak (cancer).

Ovdje su prezimena Čima, Čimaš, Čimić, Čimin te Rak, Rakačić, Rakar, Rakarec, Rakarić, Raknić, Rakos, Rakov, Rakovac, Rakovec, Raković, Rakuš, Rakušić. Selo Rakari leži u valjevskome kotaru, Rakarjevo u zagrebačkome, Rakov Dol u niškome, Rakov Potok nedaleko Samobora, blizu Čačka u Rakova, u požarevačkome kraju Rakova Bara, Rakova Noga u sarajevskome, Rakovac kod Raške, N. Pazara, Bujanovca, Beočina, Banje Luke, Bos. Novoga, Sarajeva i Tuzle, Rakovci kraj Poreča, pored Klanjca biva Rakovec, Rakovica kod Čajetine, Iliđe, Slunja, Bos. Dubice, nedaleko Goražda su Rakovići.

ČOLAN. — Osobno ime Čoleh zapisano je u Hrvatskoj 1325., Čole i Čolina (sačuvana u prez. Čolić i Čolinović) bila su znana u Šibeniku u XVI. st. Nadimak Čoleta posvjedočen je u Crnoj Gori. Uz njih je Radivoj sin Čolana (8), kmet iz Kržave. Njima valja pridodati i suvremena prezimena Čol, Čolarić, Čolek, Čolić, Čolig, Čolo, Čolović i Čolja.

Ime Čolan stvoreno je od im. čol -a – čavka (*pirrhocorax alpinus*) dodavanjem suf. morfema -an. U Stullijevu rječniku je čola, u ARj i čolica u istome značenju kao i čola.

Ekonimi: Čoladinac u svetozarevsкоj okolici, Čolin Bunar u Srbiji, u Bosni pokraj Gorice jesu Čolina Kapa i Čolina Stijena, u Mačvi Čolino Kućište.

ČUĐE / ČUĐO. — A. Aličić zapisa: Gojislav sin Čuđe ? (3). Prenio je podatak iz popisnice čajničkoga imanja. Upitnik (?) dometnu što mu se ime činilo neobičnim. Naslovljeni oblik potječe kraćenjem od Čudomer, Čudomir, odnosno njihova prvoga člana im. čud -o. Kor. morfemu Čud- pridodat je suf. -je pa je doiven Čudje, potom Čuđe jotacijom d + j > đ. Čudo pak prema Boro, Brato i sl.

U Akademijinu je rječniku prid. čud – tuđ te im. čuđe – čudo. Čud dođe od čuždš i ne dolazi u obzir na ovome mjestu, a čuđe nasto od čudje.

Još su stara imena Čuda / Čude, Čudeta i Čudomerica.

Selo Čude stere se u kraju oko Olova, Čudno Selo u Sloveniji kraj Črnomelja. Čuđevac je neko zemljište u Srbiji. A prezimena su Čude, Čuden, Čudić, Čudina, Čudovan, Čudovec.

Bugarska su imena Čudie, Čudo te Čudomir, Čudomira.

DOBRAČ. — I ovo, do sada nepotvrđeno ime, stoji u popisu čajničkoga posjeda. Piše: Dobrač sin Uglješe (3). Izvedeno je od kor. morfema dobr- (uspor. dobar) te suf. -āč (uspor. Bodač, Boljač, Budač, Glavač, Karač, Ljubač, Radač, Trumbač, Tukač, Zjač), odnosno kraćenjem od Dobrimir, Dobrislav, Dobrivoj, Dobrodrug, Dobrodruž, Dobrogost, Dobrohval, Dobromir, Dobromisl, Dobrosrd, Dobrovit i dr. Izvedenice su još Dobralj, Dobraš, Dobraškan, Dobrava, Dobrej, Dobren, Dobreta, Dobrim, Dobrina, Dobrinac, Dobrinko, Dobrol, Dobrost, Dobroš, Dobrul, Dobruša i dr.

Između mnoštva slavenskih imena navodim mak. i bug. Dobrivoj, Dobromir, Dobroslav, slov. Dobročajen, Dobrodej, Dobrogod, češ. Dobrobud, Dobročaj, Dobročest, luž. Dobrobud, polab. Dobromysl, polj. Dobrociech, Dobrodziej, Dobrogost, ukr. Dobryj, Dobrogostъ, Dobromyslъ, Dobroslavъ, rus. Dobrilo, Dobrjanko, Dobrogostъ, Dobroslav, Dobrožyr, Dobrynja.

Evo tek nekoliko domaćih prezimena: Dobra, Dobrajc, Dobran, Dobranić, Dobranović, Dobraš, Dobravc, Dobrč, Dobrec, Dobrečević, Dobričić, Dobrić, Dobrijanović, Dobriković, Dobrilović, Dobrinčić, Dobrojević, Dobrošek, Dobrović, Dobrovolec, Dobrovšak. I ekonima: Dobra u Hrvatskoj u XIII. st., u naše doba u požarevačkome kraju, Dobrača u kragujevačkome, u ariljskome i rogatičkom Dobrače, kraj Srebrenice je Dobrak, Dobraljevo kod Zenice, Dobranje u Imotskoj krajini te nedaleko Metkovića, na Kosovu Dobrava, Dobrč u mostarskoj i omiškoj općini, Dobrinci u rumskoj, Dobrinje u tutinskoj, dobojskoj, visočkoj i bjelopoljskoj, Dobrljin pri Bos. Novome, Dobrun u višegradskome kraju, na Kosovu Dobrušte i dr.

DOBRAJ. — U spisku je čajničkoga posjeda Đuraš sin Dobrja (4), u Rabini pak Radibrad sin Dobraja (12). Dobraj biva od kor. morfema dobr- (uspor. dobar)

uz dodatak suf. -aj (uspoređ. Berojkaj, Dragaj, Hudiželjaj, Miljaj, Nenadaj, Tolaj, Veliželjaj, Vulaj) ili kraćenjem od Dobrimir, Dobrislav, Dobrivoj, Dobrodrug i dr. – V. Dobrač.

DOBRAJKO. — Božidar sin Dobrajka (4) među podložnicima je čajničkoga posjeda. Oblik Dobrajko dođe od kor. morfema dobr- (uspoređ. dobar) s pomoći suf. -ājko (uspoređ. Bjeljak, Miljak) ili je imenu Dobraj pridan suf. morfem -ko. Može također doći i kraćenjem od složenih imena Dobrimir, Dobrislav, Dobrivoj, Dobrodrug i dr. – V. Dobraj i Dobrač.

DOBRAK. — Dva puta je pribilježen u čajničkome posjedu: Radonja sin Dobraka, Dobrašin sin Dobraka (4). Postao je od kor. morfema dobr- (uspoređ. dobar) i suf. -āk (uspoređ. Bilak, Drekak, Gojak, Hodak, Prijak, Radak, Vidak). Na isti način i kraćenjem od Dobrimir, Dobrislav, Dobrivoj, Dobrodrug i dr. – V. Dobrač.

DOBRAL. — Također je i on u čajničkome popisu. Stoji: Stjepko sin Bike, Dobral njegov brat (4). Dobral je stvoren od kor. morfema dobr- (uspoređ. dobar) te dodavanjem suf. -al (uspoređ. Bilušal, Bratal, Domal, Mahal, Rogal, Vukal), odnosno skraćivanjem od Dobrimir, Dobrislav, Dobrivoj, Dobrodrug i dr. – V. Dobrač.

DOBRI. — Ime Dobri poimenjen je određ. oblik prid. dobri. Podatak Obrad sin Dobrog (12) čita se na listini sela Rabine. Lako moguće doći i kraćenjem od složenica Dobrimir, Dobrislav, Dobrivoj, Dobrodrug i dr. – V. Dobrač.

DOBRIKO. — U Akademijinu rječniku glasi natuknica:

»DOBRIK, m. ime muško. — Dolazi krajem XIII ili početkom XIV vijeka i u Daničićevu rječniku (Dobriki). Manojlo sъ zetemъ Dobrikomъ. Mon. serb. 62. (1293-1302).«.

U popisnici muških osoba sela Kržave ubilježen je Dobriko sin Vukmija (8). Dobriko je bio izведен od kor. morfema dobr- (uspoređ. dobar) te suf. -iko (uspoređ. Andriko, Ozriko, Pribiko, Vladiko) ili kraćenjem od Dobrimir, Dobrislav, Dobrivoj, Dobrodrug i dr. Ostaje primjetiti kako su u paru suf. morfemi -ika / -iko. Prvi je prilično plodan, drugi je potpuno neplodan. – V. Dobrač.

DOBRIŠ. — Ispod popisa kržavskih kmetova dodano je objašnjenje: »Osim mjesta po imenu Ponikve i livade koja je ostala pusta iza Hercega koja je data dragomanu Baliji i osim onoga što je uživao nevjernik po imenu Dobriš Gojisić ...« (8). Dato ime je od kor. morfema dobr- (uspoređ. dobar) te suf. -iš (uspoređ. Boriš, Bratiš, Budiš, Nezdiš, Obriš, Pozdiš, Radiš, Veliš). A mogao je nastati i skraćivanjem od Dobrimir, Dobrislav, Dobrivoj, Dobrodrug i dr. – V. Dobrač.

DOBROSRD. — U djelu »O narodnim imenima i prezimenima u Hrvata i Srbu« (Rad 81, str. 117) T. Maretić predočuje osob. ime Dobrosrd te ga po običaju

opisno tumači latinski) ‘bonum animum habens’ i sl.), međutim ne navodi izvor odakle ga je uzeo. I k tomu, nema ga u Akademijinu rječniku. U čajničkome popisu slijede: Dobrosrd sin Trkuše, Vukas sin Dobrosrda (4). Dobrosrd je složen od kor. morfema dobr- (uspor. dobar) i srd -iti (se).

Ovamo ulaze stara imena Srčko, Srdak, Srdan, Srdana, Srdija, Srdilo, Srdin te Srđ, Srđa, Srđan i slož. Srdevid. Jednako i današnja prezimena Srđanović, Srđić, Srđoc, Srdoč, Srđović, Srđulović, Srđak, Srđan, Srđenović.

U koprivničkome je okolju selo Srdinac, u riječkome Srdoči, Srđani u duvanjskome, Srđevac u Crnoj Gori, kraj Livna Srđević, kod Banje Luke i Gacka opstoje Srđevići. – V. Dobrač.

DOBROVUK. — U navedenome Maretičevu djelu O narodnim imenima i prezimenima u Hrvata i Srba (Rad 81, str. 117) biva slijedeće:

»Dòbrovük (biće profilaktičko ime i značiće: ‘bonum lupum habens’ t. j. ‘cui lupus bonus est’; to se ime davalо, da ne bi vuk naudio dotičnomu čeljadetu).«.

O izvo pru niti spomena. Sigurno je kako ga je preuzeo iz Srpskoga rječnika V. Karadžića, što će reći da dotično ime bi u uporabi na početku XIX. stoljeća te ga pisac unio u svoj rječnik. A samo je ime daleko starije! Tako popis ljudi iz sela Rabine počinje riječima: Dragiša sin Dobrovuka, Dragić sin Dobrovuka, Ivan sin Dobrovuka (12). Bit će kako su svi sinovi istoga oca. Ime Dobrovuk složeno je od kor. morfema dobr- (uspor. dobar) i im. vuk.

S njime su Vudrag (< Vukdrag), Vukmer, Vukmil, Vukmir, Vukobrać, Vukobrad, Vukobrat, Vukobrz, Vukodraž, Vukodrug, Vukomer, Vukomir, Vukosan, Vukosav, Vukoser, Vukoslav, Vukovoj. I prezimena Vuka, Vukac, Vukadinović, Vukalović, Vukasović, Vukašinović, Vukelić, Vukmirović, Vukbratović, Vukojić, Vukomanović, Vukoslavljević, Vuković, Vuksanić, Vuksanović, Vukšić, Vukumirović, Vukusović, Vukušić i dr. – V. Dobrač.

DORUG. — Rug je staro srp. ime, prezimena Ruganović i Rugić, uz njih i top. Rugižje. U Zadru je 1314. zabilježeno prez. Ruga. Suvremena su prezimena Ruga, Rugačić, Rugale, Rugan, Ruganec, Rugani, Rugaš, Rugašević, Ruge, Rugel, Ruginek, Rugo, Rugole, Rugota.

Kmetom bi u selu Kržavi Radin sin Doruga (7). Složeno je ime Dorug od prijedl. do i im. rug – rugo, sramota (uspor. Doglod, Dojarac, Dorobnjak, Dosro).

U zagrebačkom su okružju sela Ruginec, Rughica i Rughički Črnec, na Kosovu je kraj Rugova i Rugovska klisura, selo Rugva nahodi se u Pećskome pomeniku, Rugota je baštinom u Bratonožićima u Crnoj Gori, oron. Rugovići u selu Gorama u okolini Visokoga, Rugoža je bara blizu Pakracca.

DOSRO. — Naslovljeno ime svakako ulazi među najpogrdnija u našemu imenarstvu. Samim time je i veoma neobično. Uvršteno je među malobrojne popisnike sela Mrkojića. Navedeno je: Vidoje sin Dosre (6). Dode od kor. morfema dosr -ati, složena od prijedl. do i sr -ati (uspor. posro, sasro, usro, posranče, usranče).

DUBAC. — Dvaput je pribilježen na popisu kmetova čajničkoga imutka, i to: Bogašin sin Dubca i Bogiša sin Dubca (4). Dubac je poimenjena im. dubac, tj. mali dub, postala od dub (*quercus*) te suf. morfema -(a)c. U XV. st. dubac je ušao u Mikaljin rječnik. Uza nj su stara imena Dubna i Duboj.

Prezimena su Duba, Dubac, Dubaj, Dubajić, Dubak, Dubčić, Dubec, Dubecki, Dubej, Dubel, Dubelj, Duben, Dubenik, Dubin, Dubina, Dubinjak, Dubovečak, Dubovečki, Dubovicki, Duboviček, Dubović. Selo je Dub u blizini Bajine Bašte, Rogatice, Sarajeva, Zenice, u dubrovačkoj je okolici Duba pokraj sela Gruda, druga uz Trpanj, zatim Duba Stonska, u općini čajničkoj i pljevaljskoj te kod Rudoga nalazi se Dubac, u vlaseničkome je kraju Dubačko, u sisačkome i mrko-njičgradskome Dubica, Dubljani u mostarskome kotaru, Dubnica u kraljevačkome, svilajnačkome, svetozarevske, vlaseničkome i dr., Dubovik kraj Cetinja i Slav. Broda. — V. Dubravac.

DUBOVAC. — Dubovac je odavna prezimenom. Istoimeni ekonom prostire se na Kosovu, u okolini Pančeva, N. Gradiške i Karlovca, u donjostubičkoj općini je Dubovec. Na čajničkome posjedu bijaše Dobrun sin Dubovca (3). Osob. ime Dubovac poteklo je od im. dub i suf. morfema -ov(a)c (uspor. Bilovac, Bobovac, Borovac, Bratovac, Hrastovac, Ljubovac, Milovac, Mirovac, Srđovac). — V. Dubac.

DUBRAVAC. — I Dubravac je prezimenom u naše vrijeme, prez. Dubravački našlo se u hrv. ispravi XVI. st. Stanovnikom čajničkoga hasa bi Dubravac sin Ribača (3). Dato je ime izvedeno od osn. morfema dubrav -a i suf. -(a)c. Dubrava biva od osnove dubr-, ova pak od dub – hrast. A dubrava označuje hrastovu šumu, hrastovik.

Više je ekonima zvanih Dubrava. Primjerice kod Ivanjice, Knića, Leskovca, Niša, Pule, Labina, Križevaca, na Pelješcu, Kosovu; Dubrava je četvrt grada Zagreba, dio sela Lovreća u Imotskoj krajini i dr. Dubrave su pored Bos. Gradiške, Metkovića, Brčkoga, Teslića, Jajca, Glamoča, Sarajeva, u ivanečkome kraju je Dubravec, Dubravica u dubrovačkome, čapljinskom, tuzlanskome i dr. Grad Dubrovnik je u Hrvatskoj, Dubrovo kod Negotina, Dubrovsko pokraj Šavnika i dr. S njima su prezimena Dubrava, Dubravc, Dubravčević, Dubravčić, Dubravec, Dubravica, Dubravić, Dubravin.

Ime je češko Dub, Dubanek, Dubec, Dubrava, ukr. Dub, Dubac, Dubec, Dubej, Dubogryz, Dubotork, Dubrova, rus. Dubravskij, bug. Dubica i Дъбика, Dubo i Дъбо, Dubina i Дъбина, Дъбка, Дъбо, Дъбcho. – V. Dubac.

DUJO i DUJIĆ. — U srp. spomenicima XIV. st. potvrđena su imena Dujakъ, Dujanъ, Dujinъ i Dujko te prez. Dujaković. A popisnica čajničkoga posjeda ima i ove: Radoj sin Dujića te Radosav sin Dujića (4). Izgleda naoko da su izvedenicama od osnovnog oblika Dujam < lat. Domnus, poznata uglavnom u Dalmaciji. Izvan Dalmacije, osobito u Srbiji uopće nije znan, niti je ikada štovan, stoga se tu nije nadjevalo dotično ime. Naslovljeni je Dujić umanjenicom skraćenice Dujo < Raduj. Raduj je nastao od prid. rad – mio, drag te suf. morfema -ūj (uspor. Beruj, Blažuj, Boguj, Dobruj, Dražuj, Gostuj, Miluj, Miruj). Ili pak od Radesil, Radibrad, Radidrag, Radidrug te Bratorad, Desirad, Domorad i dr. Raduj je zapisan u XIV. st. Dodati je kako su Dujčo, Dujko, Dujno i Dujo također stvoreni od Raduj.

Selo Dujak je na Kosovu, Dujakovci kod Banje Luke, Dujeva u okolini Cetinja, Dujke blizu Sjenice. Dujkovine su zemljiste u valjevskom okrugu. – V. Radal.

ĐUROSAV. — Ovo bastardno ime nađe se u selu Mrkojiču. Ubilježen je Radoje sin Đurosava (6). Đurosav < Đuroslav biva nakon što je ispao l. Đuroslav je složen od odmilice Đura / Đuro i im. slav. -a. Đura / Đuro < Đurađ < grč. Geōrgios – koji obrađuje zemlju. Od geōrgós – zemljodjelac, ratar.

Među više prezimena što spadaju ovdje evo tek nekih: Đura, Đuračić, Đurajec, Đurakić, Đuraković, Đuranec, Đuranić, Đuranović, Đurasović, Đurašević, Đurdanović, Đurđević, Đurec, Đureković, Đurinec. Također i ekonima: Đurakovac i Đurđev Dol steru se na Kosovu, Đurakovo u požarevačkome kotaru, Đuraševići u tivatskome, Đurdanci u Đakovštini, Đurđenovac blizu Našica, Đurđevići i Đurđevik u okolini grada Tuzle i dr. – V. Bogisav.

GARAŠ. — Uzima se iz popisnice ljudstva sa čajničkoga imanja podatak Radivoj sin Garaša (4). Motivirano je po tamnoj boji lica i kose njegova nositelja. Ishodilo je od im. gar i suf. morfema -āš (uspor. Bogaš, Bukvaš, Hotaš, Kavaš, Kikaš, Radokaš, Tanaš, Vudraš). Im. gar – ugljevlje, glavnje i pepeo što ostanu po utruštu vatre (uspor. garav, garavjeti, garavuša, garež). Dato je ime također moglo postati od kor. morfema -gar- u glag. do-gar-ati, iz-gar-ati, pre-gar-ati, raz-gar-ati. Glag. -garati biva u prijevoju s gorjeti.

Osob. ime Garča / Garčo (očuvano u ekon. Garčin) potječe iz predturskih vremena. Vjerljivo i Gareš / Gareša i Garman. Nadimak Gara, ž. te Garac i Garan daju se u južnim krajevima djevojci i mladiću jače tjelesne građe te tamnije puti i vlasti.

U srp. spomenicima XIV. st. spominju se sela Gar, Garčica i Garčice. U naše su doba Garaši u aranđelovačkoj okolici, Gare u zavidovićkoj, u kutinskoj Garešnica, Garešnički Brešovac i Garešničko Novo selo, kod Gacka je Gareva, Garevac blizu Modriče, Garevica pokraj Ljubije, Garevina i Gari u kruševačkome kraju, Garevo u požarevačkome, na Krku Garica, Garići pored Kotor-Varoši, Garinje uz Vladičin Han, Garjak pokraj Vrlike. Prezimena su Gara, Garac, Garača, Garačić, Garašić, Garašević, Garković, Garkuša, Garejević, Garović, Ugarković.

GLAVAN. — Radmijo sin Glavana bio je kmetom u Bučju (5). Uz naslovljeno su ime još Glava, Glavač, Glavatec, brus. i rus. Golova, ukr. Golova, Golovanъ, slov. Glavač, bug. Glavčo, Glave, Glavko, Glavo, Glavъo.

Češka su imena Hlava, Hlavač, Hlavatec, brus. i rus. Golova, ukr. Golova, Golovanъ, slov. Glavač, bug. Glavčo, Glave, Glavko, Glavo, Glavъo. Prezimena su Glava, Glavac, Glavač, Glavačević, Glavačić, Glavačko, Glavačanović, Glavan, Glavanić, Glabanović, Glavaš, Glavati, Glavatić, Glavičić, Glavić, Glavurtić i dr. I ekonimi: Glavaca, Glavati i Glavatičići u Crnoj Gori, Glavace kraj Otočca, Glavani blizu Pule i Trebinja, na otoku Lastovu Glavat, u konjičkome kraju Glavatičovo, Glavica kod Paraćina, Bos. Krupe, Karlovca, Velike Kladuše i na Kosovu, Glavice nedaleko Opuzena, Sinja, Bugojna i Prijedora, Glavina uz Imotski, Glavinci u svetozarevskome kotaru, na Kosovu Glavnik i Glavovina.

GLUŠAC, GLUŠCIĆ i GLUŠO. — U selu Kluščicima našlo se tek šest domova. Među malobrojnim stanovnicima bijahu Radašin sin Gluščića te Vukić sin Gluščića (6). Zadnje je očeve ime napisano »Guščića«, što je jamačno pogrešno.

Im. glušac označuje gluha čovjeka, gluhača. Pored ostalog u ARj se navodi da je »kao muški nadimak ili prezime«. U takvu značenju je u Deč. hrisovuljama (1330.) i hrv. ispravi od 1405. Naslovljeno ime Gluščić postalo je od Gluš ili Gluš -ac s pomoću suf. morfema -čić.

Uz njih su Gluho (XVI. st.) i Gluvo (XIV.). U slavenskom imenarstvu biva slov. Glušo (X. st.), ukr. Gluh, Gluško i češ. Hluch, Hluchy.

Selo Gluha stere se u kruševačkoj općini, Gluha Bukovica u travničkoj, u užičkoj Gluhači, kod Kragujevca Gluhade, Gluharica nedaleko Tuzle, u kraju oko Sarajeva Gluhčić i Gluhovići, Gluhi Do u ibarskome zaleđu, u vlaseničkoj okolici Glušac, u fočanskoj Glušca, u metkovičkoj i bogatičkoj Glušci, Glušinja u Žumberku. I prezimena Gluhačić, Gluhajević, Gluhajić, Gluhak, Gluhan, Gluhinić, Gluhonja i Glujić, onda Glušac, Gluščević, Gluščić, Gluščina (od njega Glučina gubljenjem š), Glušica, Glušić, Gluška, Gluško te Gluvačević, Gluvač, Gluvak, Gluvaković, Gluvić.

GOJAV. — Stjepan sin Gojava popisan je u Striževu (11). Gojav nasto skraći -vanjem od Gojisal, Gojislav, Gojmil, Gojnjug, Gojsav, Gojsil, Gojslav odnosno Berigoj, Domagoj, Mirogoj, Semigoj, Stanigoj, tj. člana goj- (uspor. scsl. goj – mir; uzgajanje; obilatost) s pomoću suf. morfema -av (uspor. Bradav, Budav, Dobrav, Kosav, Žiljav).

Njemu pripadaju Goja, Gojak, Gojčin, Gojčo, Gojko, Gojnik, Gojša. I prezimena Goja, Gojak, Gojaković, Gojan, Gojanović, Gojavić, Gojčeta, Gojčić, Gojdanić, Gojenović, Gojević, Gojić, Gojkić, Gojkin, Gojković, Gojmerac, Gojnić, Gojsalić i dr. Nedaleko je Okulina selo Gojak, Gojakovac kraj Sarajeva i Zenice, Gojakovići u kladanjskoj, prijepoljskoj i mojkovačkoj općini, Gojanec u varaždinskoj, u sarajevskome okrugu Gojanovići, kraj Goražda Gojčevići, Gojčin kod Tuzle, Gojevići nedaleko Fojnice, Gojilo pored Kutine, u niškome kotaru Gojin Dol i Gojinovac, nedaleko Vojnića leži Gojkovac, Gojsalići su u kladanj-skome kraju, Gojsovac u bijeljinskome, Gojšina u trebinjskome.

Rana su slovenska imena Domagoj, Kunigoj, Lastigoj, Minigoj, Mirigoj, Mogoj, Možegoj, Pribigoj, Radigoj. Većina ih je zabilježena u IX. i X. st. Bugarska su Gojčo, Gojko, Gojna, Gojno, polj. Czestogoj, češ. Hoj(i)slav.

GOJO i **GOJIĆ**. — U Kržavi obitavahu Bolko sin Mijuša, Gojić njegov brat (8), u Rabini pak Radosav sin Gojića (12). Umanjenica Gojić izvedena je od Gojo, skraćenice složenih imena Gojisal, Gojislav, Gojmil, zatim Berigoj, Domagoj i dr. Sastavnica -goj- (uspor. goj – mir; uzgajanje; obilatost) u suvremenome jeziku nalazi se u im. od -goj i glag. goj -iti. — V. Gojav.

GOJISA. — Ispod popisa seljana sela Kržave biva kraći prozni sadržaj. Izvadak iz rečenice glasi: »... i osim onoga što je uživao nevjernik po imenu Dobriša Gojisić ...« (8). Prez. Gojisić nastalo je od osob. imena Gojisa, skraćena od Gojisal, Gojislav, Gojmil te Berigoj, Domagoj i dr. Članu goj- (uspor. scsl. goj – mir; uzgajanje; obilatost) pridodat je suf. morfem -isa (uspor. Ikisa, Vujisa). Ali je moguće da je gojisa postao i kraćenjem od Gojisal, Gojislav. — V. Gojav.

GOJIŠA. — Između inih u čajničkome kotaru pribilježen je Radilo sin Gojiše (4). Gojiša je ishodom skraćivanja od Gojisal, Gojislav, Gojmil, Berigoj, Domagoj i dr. Kor. morfem goj (uspor. scsl. goj – mir; uzgajanje; obilatost) primio je suf. -iša (uspor. Beriša, Budiša, Drobliša, Hodija, Ladiša, Pudiša, Vladiša, Vukiša). — V. Gojav.

UNKNOWN PERSONAL NAMES IN THE CENSUS FROM 1475-1477 IN THE PART OF EAST HERZEGOVINA

Summary

The data for this article have been taken from the book »List of names in the administrative unit of the province of Herzegovina« (Sarajevo, 1985). From 1475 to 1477 Turkish officials took a census of all males in Herzegovina according to the pattern: son's name plus father's name in the genitive case (Bratiš, Radašin's son; Radiš, Bratiš's son). Namely, the last name was not recorded since the Turks did not have last names (they used the patronymic) so they applied their pattern to the Croatian population.

The author took the first names not found in the Academy Dictionary of Croatian and Serbian language (Zagreb, 1860-1976). However, the names older than those recorded in this dictionary were also taken into consideration.

About eighty names of Croatian origin are listed in this article. Some of them are of biblical origin or they are names of saints. Meanings are given to every name (etymology). Last names and place names are added to the names as derived from the root morpheme of the respective first name. The author also added old proper names of the related meaning and in a number of cases names from other Slavic languages. This was done in order to be more accurate in determining the meaning of unknown names.

Among some unusual names which are listed in the article are: *Balat, Batriša, Biova, Bobušt, Bostul, Britko, Čimirak, Dobrosrd, Dorug, Dorso, Garaš, Gojav, Gosić*.

It is established that in East Herzegovina of the 15th century about 90% of first names were of the Croatian origin. This can be taken as a general picture of name documentation of that period.